

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecătoriIuliana Oprea
Galina Stratulat, Ion Druță,
Dumitru Visternicean, Dumitru Mardari

examinând cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată de avocatul Iulian Iorga,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Supraten” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la anularea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

SA „Supraten” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Supraten” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la anularea actului administrativ s-a respins.

Nefiind de acord cu hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, avocatul Iulian Iorga în interesele SA „Supraten” la 07 noiembrie 2017 a declarat recurs, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Ulterior declarării recursului, la 15 decembrie 2017, avocatul Iulian Iorga a înaintat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, prin care a solicitat emiterea unei încheieri prin care să fie dispusă ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, transmiterea sesizării către Curtea Constituțională împreună cu materialele cauzei pentru examinarea acesteia și dispunerea suspendării examinării cauzei în recurs până la soluționarea excepției ridicate.

În motivarea cererii a indicat că, la 03 august 2016 a contestat decizia Plenului Consiliului Concurenței din 21 iulie 2016, prin care s-a constata încălcarea de către recurentă a prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 și s-a aplicat amendă.

Susține că la emiterea hotărârii contestate instanța de fond a reținut, printre altele, prevederile art. 65 alin. (1) lit. a) și lit. b) din Legea concurenței, concluzionând în esență că Consiliul Concurenței putea să emită doar una din două soluții, fie cea de sancționare (așa cum s-a și întâmplat), fie de încetare a investigației cazului, însă condiționat de faptul că pe parcursul desfășurării investigației să nu fi fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni, reținând că Legea concurenței nu prevede posibilitatea încetării cazului investigat, care are în vedere acțiuni de concurență neloială, în situația retragerii plângerii de către depunătorul acesteia, astfel practic actul de sesizare a Consiliului fiind o simplă formalitate, retragerea căruia nu constituie obstacol în continuarea investigațiilor și corespunzător aplicarea sancțiunii în cauzele care au ca obiect examinarea pretinselor fapte de concurență neloială.

Astfel, autorul cererii consideră că art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței, contravine principiilor și garanțiilor constituționale prevăzute de art. 9 alin. (3), art. 23 alin. (2), art. 46 alin. (1), art. 54 alin. (2), art. 126 alin. (1) și alin. (2) lit. b) din Constituție, fiind în contradicție cu principiul clarității și previzibilității legii, principiului consecvenței normelor juridice ca principiu de bază al legiferării, dar și contrar principiului libertății activității economice.

La fel, reține că: (a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse în art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție - fiind contestată constituționalitatea prevederilor unei legi organice; (b) excepția este ridicată de către reprezentantul împuternicit al recurente; (c) excepția are în vedere norma legală - art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței - pe care instanța urmează să o aplice nemijlocit la soluționarea cauzei, prin prisma a două aspecte: (c.1) competența autorității intimată să continue investigațiile privind pretinse fapte de concurență neloială, care pot începe numai în baza unei plângeri prealabile formulate de o persoană care a demonstrat un interes al său, în circumstanța retragerii plângerii și renunțării la investigații până la adoptarea soluției de către autoritatea intimată, și corespunzător, (c.2) lipsa unei reglementări exprese care să prevadă efectele retragerii plângerii prealabile, în cazul în care investigațiile desfășurate de autoritatea intimată pot fi inițiate numai în baza unei astfel de plângeri, fiind exclusă competența examinării unor astfel de cauze din oficiu; și în fine (d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederea contestată.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, Colegiul consideră că aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), a menționat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate.

Curtea Supremă de Justiție, nu are în competență de a decide admisibilitatea sesizării, întrucât Curtea Constituțională a constatat că sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Astfel, aplicând raționamentele expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Colegiul reține următoarele.

Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulat, îl constituie sintagma „deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni” din alin. (1) lit. a) al art. 65 (Adoptarea și comunicarea deciziilor), din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către avocatul Iulian Iorga, în dosarul nr. 3ra-1427/17, aflat la examinare în ordine de recurs la Curtea Supremă de Justiție, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

La fel, Colegiul reține că prevederile art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 nu au constituit anterior obiectul controlului constituționalității.

Totodată, Curtea a menționat că instanței de judecată îi revine inclusiv și obligația de a verifica dacă norma a cărei neconstituționalitate se invocă (art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012) este incidentă la soluționarea fondului cauzei.

În acest sens, Curtea Constituțională a relevat că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție urmează să stabilească dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, și dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte și sunt determinante pentru soluționarea chestiunii.

În jurisprudența sa, Curtea a menționat că excepția de neconstituționalitate poate fi invocată într-un proces declanșat doar în cazul în care normele contestate au incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată. Or excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal (Decizia Curții Constituționale nr. 97 din 17 octombrie 2017, §22).

Respectiv, una din condițiile de ridicare a excepției de constituționalitate reprezintă aplicarea prevederilor contestate la soluționarea cauzei.

Sub acest aspect, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, relevă următoarele.

În speța dedusă judecării, reclamantul prin acțiunea înaintată a solicitat anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-36 din 21 iulie 2016, prin care s-a constatat încălcarea de către SA „Supraten” a prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței, s-a aplicat față de SA „Supraten” amendă în mărime de 1 051 775,65 lei și s-a obligat SA „Supraten” de a înceta actul de concurență neloială prevăzută la art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței.

Esența litigiului constă în contestarea deciziei Plenului Consiliului Concurenței din 21 iulie 2016, prin care s-a constatat încălcarea de către SA „Supraten” a prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 și s-a aplicat amendă.

Astfel că, dispoziția art. 65 alin. (1) lit. a) și lit. b) din Legea concurenței, statuează că după examinarea observațiilor făcute de părți asupra raportului de investigație și, după caz, după desfășurarea audierilor, Plenul Consiliului Concurenței decide: a) încetarea investigației cazului, deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni; sau b) adoptarea unei decizii sau prescripții în temeiul art. 41 alin. (1) lit. h)-l) și u).

Colegiul constată însă, că excepția de neconstituționalitate invocată de avocatul Iulian Iorga în interesele SA „Supraten” de fapt vizează *in abstracto* problema de aplicare a legii la momentul examinării litigiului în fond, și anume, sintagma „deoarece pe parcursul desfășurării acesteia nu au fost descoperite probe suficiente privind încălcarea prevederilor legii care ar justifica aplicarea de măsuri corective sau sancțiuni” din alin. (1) lit. a) al art. 65 (Adoptarea și comunicarea deciziilor), din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, care nu are legătură cu fondul litigiului principal, fiind inoperabilă în cadrul rezolvării excepțiilor de neconstituționalitate, spre deosebire de controlul ordinar al constituționalității normelor.

De asemenea, instanța de recurs consideră că normele a cărei constituționalitate se cer a fi verificate, nu sunt aplicabile raporturilor juridice în cauză, or, în speță s-au aplicat prevederile art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței, care reglementează particularitățile ce țin de „confuzie”, și anume că, sânt interzise orice acțiuni sau fapte care sânt de natură să creeze, prin orice mijloc, o confuzie cu întreprinderea, produsele sau activitatea economică a unui concurent, realizate prin copierea ilegală a formei, a ambalajului și/sau a aspectului exterior al produsului unei întreprinderi și plasarea produsului respectiv pe piață, copierea ilegală a publicității unei întreprinderi, dacă aceasta a adus sau poate aduce atingere intereselor legitime ale concurentului.

Ca urmare, prezentul articol din lege stabilește cadrul juridic al protecției concurenței, inclusiv al prevenirii și al contracarării practicilor anticoncurențiale și a concurenței neloiale, al realizării concentrărilor economice pe piață, stabilește cadrul juridic privind activitatea și competența Consiliului Concurenței și responsabilitatea pentru încălcarea legislației în domeniul concurenței, iar art. 65 citat supra, ține de adoptarea și comunicarea deciziilor.

Deci, având în vedere că nu sunt întrunite condițiile menționate la § 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituția Republicii Moldova, rezultă netemeinicia cererii avocatului Iulian Iorga în interesele SA „Supraten” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și, cu titlu de consecință, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269-270 Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea înaintată de avocatul Iulian Iorga privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 65 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, ca fiind neîntemeiată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Iuliana Oprea

judcători

Galina Stratulat

Ion Druță

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari